

1 Thessalonians

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α¹

[Opening considerations]

[Greeting]

1.1 Παυλος και Σιλουανος και Τιμοθεος τη εκκλησια Θεσσαλονικεων εν Θεω Πατρι και Κυριω Ιησου Χριστω: Χαρις υμιν και ειρηνη απο Θεου Πατρος ημων και Κυριου Ιησου Χριστου.²

[The Thessalonians are praised]

2 Ευχαριστουμεν τω Θεω παντοτε περι παντων υμων, μνειαν υμων³ ποιουμενοι επι των προσευχων ημων, 3 αδιαλειπτως μνημονευοντες υμων του εργου της πιστεως και του κοπου της αγαπης και της υπομοινης της ελπιδος, του Κυριου ημων Ιησου Χριστου, εμπροσθεν του Θεου και Πατρος ημων, 4 ειδοτες, αδελφοι γηαπημενοι υπο⁴ Θεου, την εκλογην υμων.

[They became examples]

5 'Οτι το ευαγγελιον ημων ουκ εγενηθη εις υμας εν λογω μονον, αλλα και εν δυναμει και εν⁵ Πνευματι 'Αγιω και εν⁶ πληροφορια πολλη (καθως οιδατε οιοι εγενηθημεν εν⁷ υμιν δι' υμας). 6 Και υμεις μιμηται ημων εγενηθητε και του Κυριου, δεξαμενοι τον λογον εν θλιψει πολλη μετα χαρας Πνευματος 'Αγιου, 7 ωστε γενεσθαι υμας τυπουσ⁸ πασιν τοις πιστευουσιν εν τη Μακεδονια και⁹ Αχαια. 8 Αφ' υμων γαρ εξηχηται ο λογος του Κυριου, ου μονον εν τη Μακεδονια και εν τη¹⁰ Αχαια αλλα και¹¹ εν παντι τοπω—η πιστις υμων η προς τον Θεον εξεληλυθεν, ωστε μη χρειαν ημας εχειν¹² λαλειν τι.

[Their hope]

9 Αυτοι γαρ περι υμων¹³ απαγγελουσιν¹⁴ οποιαν εισοδον εσχομεν¹⁵ προς υμας, και πως επιστρεψατε προς τον Θεον απο των ειδωλων δουλευειν Θεω ζωντι και αληθινω, 10 και αναμενειν τον Υιον αυτου εκ των ουρανων (ον ηγειρειν εκ των¹⁶ νεκρων)—Ιησουν, τον ρυομενον ημας απο¹⁷ της οργης της ερχομενης.

[Paul's ministry in Thessalonica]

2.1 Αυτοι γαρ οιδατε, αδελφοι, την εισοδον ημων την προς υμας οτι ου κεινη γεγονεν. 2 Αλλα,¹⁸ προπαθοντες και υβρισθεντες, καθως οιδατε, εν Φιλιπποις, επαρρησιασαμεθα εν τω Θεω ημων λαλησαι προς υμας το ευαγγελιον του Θεου, εν πολλω αγωνι. 3 'Η γαρ παρακλησις ημων ουκ εκ πλανης ουδε εξ ακαθαρσιας, ουτε¹⁹ εν δολω, 4 αλλα καθως

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©. I venture to affirm to the reader that all original wording of 1 Thessalonians is preserved in this edition, if not in the Text, at least in the apparatus. "Diminish not a word" Jeremiah 26:2 (see Deut. 4:2 and Luke 4:4, "every word" [as in 99.6% of the MSS]). The last note at the end of this book gives explanation about the apparatus.

² απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου ^f35 ^{NA,I} (85.6%) ^{RP,HF,OC,TR,CP} || 1235678 (3.9%) || 123 υμων 5678 (1.3%) || ~ 12356478 (1.2%) || --- ^B (7.5%) ^{NU} || two other readings (0.5%)

³ υμων ^f35 ^C [95%] ^{RP,HF,OC,TR,CP} || --- ^{NA,B,I} [5%] ^{NU}

⁴ υπο ^f35 ^B [80%] ^{RP,HF,OC,TR,CP} || 1 του ^{NA,C} [20%] [^{NU}]

⁵ εν *rell* || --- [20%] ^{CP}

⁶ εν ^f35 ^{A,C} [98%] ^{RP,HF,OC,TR,CP[NU]} || --- ^{NB} [2%]

⁷ εν ^f35 ^B [95%] ^{RP,HF,OC,TR,CP[NU]} || --- ^{NA,C,048} [5%]

⁸ τυπουσ ^f35 ^{NA,C} [95%] ^{RP,HF,OC,TR,CP} || τυπον ^B [5%] ^{NU}

⁹ και ^f35 [40%] ^{CP} || 1 τη [30%] ^{RP,HF,TR} || 1 εν τη ^{NA,B,C} [30%] ^{OC,NU} (OC has εν in small print.)

¹⁰ εν τη ^f35 ^{NC} [80%] ^{RP,HF,OC,CP[NU]} || 2 [5%] || --- ^B [15%] ^{TR} || A omits whole clause

¹¹ αλλα και ^f35 [90%] ^{RP,HF,OC,TR,CP} || αλλ (N) ^{A,B,C} [10%] ^{NU}

¹² ημας εχειν ^f35 [85%] ^{RP,HF,OC,TR} || ~ 21 ^{NA,C} [15%] ^{CP,NU} || ~ 2 υμας ^B

¹³ υμων ^f35 ^B [40%] || ημων ^{NA,C} [60%] ^{RP,HF,OC,TR,CP,NU}

¹⁴ απαγγελουσιν *rell* || απαγγελουσιν [15%]

¹⁵ εσχομεν ^f35 ^{NA,B,C} [95%] ^{RP,HF,OC,CP,NU} || εχομεν [5%] ^{TR}

¹⁶ των ^f35 ^{NB,I} [95%] ^{RP,HF,OC[NU]} || --- ^{P⁴⁶A,C} [5%] ^{TR,CP}

¹⁷ απο ^f35 ^C [96%] ^{RP,HF,OC,TR,CP} || εκ ^{NA,B} [4%] ^{NU}

¹⁸ αλλα ^f35 ^{NA,B,C} [95%] ^{RP,HF,OC,CP,NU} || 1 και [5%] ^{TR}

¹⁹ ουτε ^f35 [95%] ^{RP,HF,OC,TR,CP} || ουδε ^{NA,B,C} [5%] ^{NU}

1 Thessalonians

δεδοκιμασμεθα ὑπο του Θεου πιστευθηται το ευαγγελιον οὕτως λαλουμεν, ουχ ὡς ανθρωποις αρεσκοντες αλλα τω¹ Θεω τω δοκιμαζοντι τας καρδιας ἡμων. 5 Ουτε γαρ ποτε εν λογω κολακειας εγενηθημεν καθως οιδατε, ουτε εν προφασει πλεονεξιας (Θεος μαρτυς), 6 ουτε ζητουντες εξ ανθρωπων δοξαν (ουτε αφ' ὑμων ουτε απο² αλλων)—δυναμενοι εν βαρει ειναι ὡς Χριστου αποστολοι, 7 αλλ³ εγενηθημεν ηπιοι⁴ εν μεσω ὑμων, ὡς αν⁵ τροφος θαλπη⁶ τα ἑαυτης τεκνα.

[Paul's devotion to them]

8 Οὕτως ἰμειρομενοι⁷ ὑμων, ευδοκουμεν μεταδουναι ὑμιν ου μονον το ευαγγελιον του Θεου αλλα και τας ἑαυτων ψυχας, διоти αγαπητοι ἡμιν⁸ γεγενησθε.⁹ 9 Μνημονευετε γαρ, αδελφοι, τον κοπον¹⁰ ἡμων και τον μοχθον,¹¹ νυκτος γαρ¹² και ἡμερας εργαζομενοι, προς το μη επιβαρησαι τινα ὑμων, εκηρυξαμεν εις ὑμας το ευαγγελιον του Θεου.

10 Ὑμεις μαρτυρες, και ὁ Θεος, ὡς ὀσιως και δικαιως και αμεμπτως ὑμιν τοις πιστευουσιν εγενηθημεν· 11 καθαπερ οιδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμων ὡς πατηρ τεκνα ἑαυτου, παρακαλουντες ὑμας και παραμυθουμενοι, 12 και μαρτυρομενοι¹³ εις το περιπατησαι¹⁴ ὑμας αξιως του Θεου του καλουντος ὑμας εις την ἑαυτου βασιλειαν και δοξαν.

[Their conversion]

13 Δια¹⁵ τουτο και ἡμεις ευχαριστουμεν τω Θεω αδιαλειπτως ὅτι παραλαβοντες λογον ακοης παρ' ἡμων του Θεου, εδεξασθε ου λογον ανθρωπων αλλα, καθως εστιν αληθως, λογον Θεου, ὃς και ενεργεῖται εν ὑμιν τοις πιστευουσιν. 14 Ὑμεις γαρ μιμηται εγενηθητε, αδελφοι, των εκκλησιων του Θεου των ουσων εν τη Ιουδαια εν Χριστω Ιησου, ὅτι τα αυτα¹⁶ επαθετε και ὑμεις ὑπο των ιδιων συμφυλετων καθως και αυτοι ὑπο των Ιουδαιων 15 (των και τον Κυριον αποκτειναντων Ιησουν και τους ιδιους¹⁷ προφητας, και ἡμας¹⁸ εκδιωξαντων, και Θεω μη αρεσκοντων και πασιν ανθρωποις εναντιων, 16 κωλυοντων ἡμας τοις εθνεσιν λαλησαι ἵνα σωθωσιν—εις το αναπληρωσαι αυτων τας ἁμαρτιας παντοτε. Εφθασεν δε επ' αυτους ἡ οργη εις τελος).

[Paul's concern for the Thessalonians]

[A sense of bereavement]

2.17 Ὑμεις δε, αδελφοι, απορφανισθεντες αφ' ὑμων προς καιρον ὥρας (προσωπω, ου καρδια) περισσοτερωσ εσπουδασαμεν το προσωπον ὑμων ιδειν, εν πολλη επιθυμια. 18 (Διο¹⁹ ηθελησαμεν ελθειν προς ὑμας—εγω μεν, Παυλος, και ἄπαξ και δις—και ενεκοψεν ἡμας ὁ Σατανας.)

¹ τω f³⁵ A [96%] RP, HF, OC, TR, CP || --- ἄB, C [4%] NU

² απο f³⁵ [95%] RP, HF, OC, CP || απ ἄA, B, C [5%] TR, NU

³ αλλ rell || αλλα ἄB [1%] NU || --- [4%]

⁴ ηπιοι f³⁵ A (87.5%) RP, HF, OC, TR, CP || ως 1 (1%) || νηπιοι P⁶⁵ ἄB, C, I (10.8%) NU || four other readings (0.7%)

⁵ αν f³⁵ ἄA [90%] RP, HF, OC, TR, CP || εαν B, C [10%] NU

⁶ θαλπη rell || θαλπει [15%]

⁷ ἰμειρομενοι f³⁵ [60%] TR, CP || ομειρομενοι ἄA, B, C [30%] RP, HF, OC, NU || ομηρομενοι [5%] || ομηρωμενοι [5%] (ἰμειρω was apparently much more widely used in classical times than ὀμειρομαι; why would medieval monks revert to a classical form?)

⁸ ημιν rell || ημων [10%] CP

⁹ γεγενησθε f³⁵ [70%] RP, HF, OC, TR, CP || εγενηθητε ἄA, B, C, I^v [25%] NU || εγεγεσθε [5%]

¹⁰ τον κοπον rell || των κοπων [10%]

¹¹ τον μοχθον rell || των μοχθων [10%]

¹² γαρ f³⁵ [90%] RP, HF, OC, TR, CP || --- ἄA, B [10%] NU

¹³ και μαρτυρομενοι f³⁵ ἄB [70%] RP, HF, OC, CP, NU || 1 μαρτυρομενοι [30%] TR || --- A

¹⁴ περιπατησαι f³⁵ [95%] RP, HF, OC, TR, CP || περιπατειν ἄA, B [5%] NU

¹⁵ δια f³⁵ [96%] RP, HF, OC, TR, CP || και 1 ἄA, B [4%] NU

¹⁶ τα αυτα f³⁵ ἄB [97%] RP, HF, OC, CP, NU || ταυτα A [3%] TR

¹⁷ ιδιους f³⁵ (94.3%) RP, HF, OC, TR, CP || --- ἄA, B, I (5.2%) NU || three other variants (0.5%)

¹⁸ ημας f³⁵ ἄA, B [95%] RP, HF, OC, CP, NU || υμας [5%] TR (Not all TRs have the 2nd person.)

¹⁹ διο f³⁵ [93%] RP, HF, OC, TR, CP || διοτι ἄA, B [7%] NU

1 Thessalonians

19 Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς ἢ χαρὰ ἢ στεφανίος καυχῆσεως? Ἡ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἐμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ¹ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ? 20 Ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δοξα ἡμῶν καὶ ἡ² χαρὰ.

[Concern leads to action]

3.1 Διὸ μῆκετι στεγόντες, εὐδοκησάμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθηναῖς μόνοι 2 καὶ ἐπεψάμεν Τιμοθεοῦν, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διακόνον τοῦ Θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν³ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηριξάει ὑμᾶς καὶ παρακαλεῖσαι ὑμᾶς⁴ περὶ⁵ τῆς πίστεως ὑμῶν, 3 τοῦ⁶ μὴδενα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλιψέσιν ταύταις· αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. 4 Καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν προελεγόμεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλιβεσθαι· καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ οἶδατε. 5 Διὰ τοῦτο καγὼ, μῆκετι στεγῶν, ἐπεψά εἰς τὸ γινῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μὴ πῶς ἐπειράσεν ὑμᾶς ὁ πειραζὼν καὶ εἰς κενὸν γενῆται ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθεοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελισάμενου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγαπὴν ὑμῶν, καὶ ὅτι ἐχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν παντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς 7—διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπιπάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀναγκῇ⁷ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν⁸ πίστεως· 8 ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στηκῆτε⁹ ἐν Κυρίῳ.

[Paul's desire to go to them]

9 Τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυναμέθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπιπάσῃ τῇ χαρᾷ ἢ χαιρομένῃ δι' ὑμᾶς ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· 10 νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι, εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν?

11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς¹⁰ κατευθύνει τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. 12 Ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγαπῇ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, 13 εἰς τὸ στηριξάει ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμειπτουσ¹¹ ἐν ἀγιωσίῃ ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ¹² μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.¹³

[Holiness pleases God]

4.1 Το¹⁴ λοιπὸν οὖν,¹⁵ ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ:¹⁶ καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρεσκεῖν Θεῷ,¹⁷ ἵνα περισσεύητε μάλλον 2—οἶδατε γὰρ τινὰς παραγγέλιας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

[Sanctified sex]

3 Τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ¹⁸ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός ὑμῶν: ἀπεχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας· 4 εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκευὸς κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, 5 μὴ ἐν παθεῖ ἐπιθυμίας (καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδὸτα τὸν Θεόν)· 6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πραγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἐκδικὸς ὁ¹⁹ Κύριος περὶ πάντων

¹ ἰησοῦ **f**³⁵ **NA**,**B** [50%] **RP**,**HF**,**NU** || 1 χριστοῦ [50%] **OC**,**TR**,**CP** (**OC** has small print.)

² ἡ *rell* || --- **S** [10%] **OC**,**CP**

³ διακόνον τοῦ θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν **f**³⁵ (94.6%) **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || 12345 ὑμῶν (0.7%) || 123 **NA** (3.1%) || ~ 523 (0.3%) **NU** || 5 **B** (0.3%) || five other readings (1%)

⁴ ὑμᾶς **f**³⁵ [90%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || --- **NA**,**B**,**I** [10%] **NU**

⁵ περὶ **f**³⁵ [90%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || ὑπερ **NA**,**B** [10%] **NU**

⁶ το **f**³⁵ **NA**,**B** [85%] **RP**,**HF**,**OC**,**CP**,**NU** || τῷ [10%] **TR** || τοῦ [5%]

⁷ θλίψει καὶ ἀναγκῇ **f**³⁵ [92%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || ~ 321 **NA**,**B** [8%] **NU**

⁸ ὑμῶν *rell* || ἡμῶν **CP**

⁹ στηκῆτε **f**³⁵ **S** [40%] **OC**,**TR**,**CP** || στηκετε **A**,**B** [60%] **RP**,**HF**,**NU**

¹⁰ χριστὸς **f**³⁵ [96%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || --- **NA**,**B** [4%] **NU**

¹¹ ἀμειπτουσ *rell* || ἀμειπτως **B** [10%]

¹² χριστοῦ **f**³⁵ [80%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || --- **NA**,**B** [20%] **NU** (**Soden** lists **K'** for the omission, but is in error.)

¹³ αὐτοῦ **f**³⁵ **B** [96%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || 1 ἀμην **NA** [4%] **NU**

¹⁴ το **f**³⁵ [50%] **OC**,**TR**,**CP** || --- **NA**,**B** [50%] **RP**,**HF**,**NU**

¹⁵ οὖν *rell* || --- **B** [20%]

¹⁶ ἰησοῦ **f**³⁵ **NA** [94%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || 1 ἰνα **B** [6%] **NU**

¹⁷ θεῷ **f**³⁵ [90%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || 1 καθὼς καὶ περιπατεῖτε **NA**,**B** [10%] **NU**

¹⁸ τοῦ *rell* || --- [10%]

¹⁹ ο **f**³⁵ [98%] **RP**,**HF**,**OC**,**TR**,**CP** || --- **NA**,**B** [2%] **NU**

1 Thessalonians

τουτων, καθως και προειπομεν¹ ὑμιν² και διεμαρτυραμεθα.³ 7 Ου γαρ εκαλεσεν ἡμας⁴ ὁ Θεος ἐπι ακαθαρσια, αλλ' ἐν ἁγιασμῳ. 8 Τοιγαρουν, ὁ αθετων ουκ ανθρωπον αθετει αλλα τον Θεον, τον και⁵ δοντα⁶ το Πνευμα αυτου το Ἅγιον εἰς ὑμας.⁷

[An impressive life style]

9 Περὶ δε της φιλαδελφιας ου χρειαυ εχετε⁸ γραφειν ὑμιν, αυτοι γαρ⁹ θεοδιδρακτοι εστε εἰς το αγαπαν αλληλους, 10 και γαρ ποιειτε αυτο εἰς παντας τους αδελφους τους¹⁰ ἐν ὁλη τη Μακεδονια. Παρακαλουμεν δε ὑμας, αδελφοι, περισσευειν μαλλον, 11 και φιλοτιμεισθαι ἡσυχάζειν και πρρασειν τα ἰδια, και εργαζεσθαι ταις ἰδιαῖς¹¹ χερσιν ὑμων (καθως ὑμιν παρηγγειλαμεν), 12 ἵνα περιπατητε¹² ευσχημονως προς τους ἐξω, και μηδενοσ χρειαυ εχητε.

[Christ's second coming]

[The Rapture]

4.13 Ου θελομεν¹³ δε ὑμας αγνοειν, αδελφοι, περι των κεκοιμημενων,¹⁴ ἵνα μη λυπησθε καθως και οἱ λοιποι, οἱ μη εχοντες ελπιδα. 14 Εἰ γαρ πιστευομεν ὅτι Ἰησους απεθανεν και ανεστη, οὕτως και ὁ Θεοσ τους κοιμηθεντασ δια του Ἰησου αξει συν αυτω. 15 Τουτο γαρ ὑμιν λεγομεν ἐν λογω Κυριου, ὅτι ἡμεις οἱ ζωντεσ, οἱ περιλειπομενοι εἰς την παρουσιαυ του Κυριου, ου μη φθασωμεν τους κοιμηθεντασ· 16 ὅτι αυτοσ ὁ Κυριοσ—ἐν κελευσματι, ἐν φωνη αρχαγγελου και ἐν σαλπγγι Θεου—καταβησεται ἀπ' ουραυνου, και οἱ νεκροι ἐν Χριστω αναστησονται πρωτον· 17 επειτα ἡμεις οἱ ζωντεσ, οἱ περιλειπομενοι, ἅμα συν αυτοισ ἀρπαγησομεθα ἐν νεφελαισ εἰς απαντησιν του Κυριου εἰς αερα. Και οὕτως παντοτε συν Κυριω εσομεθα. 18 Ὡστε παρακαλειτε αλληλους ἐν τοισ λογοισ τουτοισ.

[The Day of the Lord]

5.1 Περὶ δε των χρονων και των καιριων, αδελφοι, ου χρειαυ εχετε ὑμιν γραφεσθαι· 2 αυτοι γαρ ακριβωσ οἰδατε ὅτι ἡ¹⁵ ἡμερα Κυριου ὡσ κλεπτης ἐν νυκτι οὕτως ερχεται. 3 Ὅταν γαρ¹⁶ λεγωσιν, “Εἰρηνη και ασφαλεια!” τοτε αιφνιδιοσ αυτοισ εφισταται ολεθροσ, ὡσπερ ἡ ὠδιυ τη ἐν γαστρι εχουση, και ου μη εκφυγωσιν.

[Live as sons of light]

4 Ὑμεις δε, αδελφοι, ουκ εστε ἐν σκοτει ἵνα ἡ ἡμερα ὑμασ ὡσ κλεπτης καταλαβη. 5 Παντεσ¹⁷ ὑμεις υἱοι φωτοσ εστε και υἱοι ἡμερασ· ουκ εσμεν νυκτοσ, ουδε σκοτοσ. 6 Ἀρα ουν, μη καθευδωμεν,¹⁸ ὡσ και¹⁹ οἱ λοιποι, αλλα γρηγορωμεν και νηφωμεν· 7 οἱ γαρ καθευδοντεσ νυκτοσ καθευδουσιν, και οἱ μεθυσκομενοι νυκτοσ μεθουσιν· 8 ἡμεις²⁰ δε ἡμερασ οντεσ²¹ νηφωμεν, ενδυσαμενοι θωρακα πιστεωσ και αγαπησ, και περικεφαλαιαυ ἐλπιδα

¹ προειπομεν f³⁵ [75%] RP,OC,CP || προειπαμεν sA,B [25%] HF,TR,NU

² ὑμιν *rell* || ἡμιν CP

³ διεμαρτυραμεθα *rell* || διεμαρτυρομεθα [40%]

⁴ ἡμασ f³⁵ sA,B [90%] RP,HF,OC,TR,CP,NU || ὑμασ [10%]

⁵ και f³⁵ s [85%] RP,HF,OC,TR,CP[NU] || --- A,B,I [15%]

⁶ δοντα f³⁵ A [97%] RP,HF,OC,TR,CP || διδοντα sB,I [3%] NU

⁷ ὑμασ f³⁵ sB [96%] RP,HF,OC,NU || ἡμασ A [4%] TR,CP

⁸ εχετε f³⁵ sA [90%] RP,HF,OC,TR,CP,NU || εχομεν [10%] || εχομεν B,I

⁹ γαρ f³⁵ [30%] || 1 ὑμεις sA,B [70%] RP,HF,OC,TR,CP,NU

¹⁰ τουσ f³⁵ B [97%] RP,HF,OC,TR,CP[NU] || --- sA [3%]

¹¹ ἰδιαῖσ f³⁵ sA [93%] RP,HF,OC,TR,CP[NU] || --- B [7%]

¹² περιπατητε *rell* || περιπατειτε [10%] CP

¹³ θελομεν f³⁵ sA,B [95%] RP,HF,OC,CP,NU || θελω [5%] TR

¹⁴ κεκοιμημενων f³⁵ [97%] RP,HF,OC,TR,CP || κοιμωμενων sA,B [3%] NU

¹⁵ ἡ f³⁵ A [97%] RP,HF,OC,TR,CP || --- sB [3%] NU

¹⁶ γαρ f³⁵ [95%] RP,HF,OC,TR,CP || --- sA [2%] NU || δε B [3%]

¹⁷ παντεσ f³⁵ [70%] RP,HF,OC,TR,CP || 1 γαρ sA,B [30%] NU

¹⁸ καθευδωμεν *rell* || καθευδομεν [10%]

¹⁹ και f³⁵ [97%] RP,HF,OC,TR,CP || --- sA,B [3%] NU

²⁰ ἡμεις *rell* || ὑμεις [1%] OC

²¹ οντεσ f³⁵ sA,B [88%] RP,HF,OC,TR,NU || 1 υιοι [12%] CP

1 Thessalonians

σωτηριας. 9 Ὅτι οὐκ ἐθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλ¹ εἰς περιποίησιν σωτηριας δια τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 10 τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα εἴτε γρηγοροῦμεν² εἴτε καθευδοῦμεν³ ἅμα συν αὐτῶ ζήσωμεν. 11 Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οικοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

[Concluding instructions]

[Esteem spiritual leaders]

5.12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἶδεναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προισταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ καὶ νοθετοῦντας ὑμᾶς, 13 καὶ ἡγείσθαι⁴ αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγαπῇ δια τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.⁵

[A variety of instructions]

14 Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί: νοθετεῖτε τοὺς ἀτακτοὺς, παραμυθισθε τοὺς ὀλιγοψυχούς, ἀντεχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. 15 Ὅρατε μὴ τις κακὸν ἀντι κακοῦ τινὶ ἀποδῶ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε, καὶ⁶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. 16 Πάντοτε χαιρετεῖ! 17 Ἀδιαλείπτως προσευχεσθε! 18 Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε, τούτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. 19 Τὸ Πνεῦμα μὴ σβεννυτε! 20 Προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε, 21 πάντα δε⁷ δοκιμάζετε·⁸ τὸ καλὸν κατεχετε. 22 Ἀπο παντός εἶδους ποιήρου ἀπεχεσθε!

[Complete sanctification]

23 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρηνῆς ἁγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλοκληρὸν ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμεμπτῶς ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθῆι. 24 Πίστος ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.⁹

[Farewell]

25 Ἀδελφοί, προσευχεσθε¹⁰ περὶ ἡμῶν. 26 Ἀσπασασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιληματί ἁγίῳ. 27 Ὅρκιζω¹¹ ὑμᾶς τὸν Κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πασὶν τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς.¹² 28 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.^{13,14}

¹ ἀλλ *rell* || ἀλλὰ *SB* [3%] *NU*

² γρηγοροῦμεν *f³⁵* [55%] || γρηγορώμεν *SA,B* [45%] *RP, HF, OC, TR, CP, NU*

³ καθευδοῦμεν *f³⁵* [70%] || καθευδόμεν *SA,B* [30%] *RP, HF, OC, TR, CP, NU*

⁴ ἡγείσθαι *f³⁵* *SA* [65%] *RP, HF, OC, TR, CP, NU* || ἡγείσθε *B* [35%]

⁵ ἐαυτοῖς *f³⁵* *A,B* [70%] *RP, HF, OC, TR, CP, NU* || αὐτοῖς *P³⁰B* [30%]

⁶ καὶ *f³⁵* *P³⁰B* [95%] *RP, HF, OC, TR, CP, NU* || --- *SA* [5%]

⁷ δε *f³⁵* *B* [70%] *RP, HF, OC, NU* || --- *SA* [30%] *TR, CP*

⁸ δοκιμάζετε *f³⁵* *SA,B* [60%] *RP, HF, OC, TR, NU* || δοκιμάζοντες [40%] *CP*

⁹ ποιήσει *f³⁵* *SA,B* [85%] *RP, HF, OC, TR, NU* || 1 τὴν ἐλπίδα ὑμῶν βεβαίαν [15%] *CP*

¹⁰ προσευχεσθε *f³⁵* *SA, I'* [95%] *RP, HF, OC, TR, CP* || 1 καὶ *P³⁰B* [5%] [*NU*]

¹¹ ὀρκίζω *f³⁵* *S* [85%] *RP, HF, OC, TR, CP* || ὀρκίζω [10%] || ἐνορκίζω *P⁴⁶A, B* [5%] *NU*

¹² ἀγίοις ἀδελφοῖς *f³⁵* *P⁴⁶A* (89.6%) *RP, HF, OC, TR, CP* || 1 (4.9%) || 2 *SB* (5.5%) *NU* (One variant could be an easy case of homoioteleuton, and the other a not very difficult case of homoiarcton.)

¹³ ἀμήν *f³⁵* *SA* [97%] *RP, HF, OC, TR, CP* || --- *B* [3%] *NU*

¹⁴ The citation of *f³⁵* is based on thirty-nine MSS—18, 35, 149, 201, 204, 328, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 959, 986, 1072, 1075, 1100, 1248, 1249, 1250, 1503, 1548, 1637, 1725, 1732, 1761, 1768, 1855, 1864, 1865, 1876, 1892, 1897, 2080, 2466, 2554, 2587 and 2723—all of which I collated myself. 18, 824, 928, 1855, 1864 and 2723 are 'perfect' representatives of *f³⁵* in 1 Thessalonians, as they stand, as were the exemplars of another eleven. The uniformity is impressive. Since these MSS come from all over the Mediterranean world (Sinai, Jerusalem, Patmos, Constantinople, Bucharest, Aegean, Trikala, Athens, Mt. Athos [seven different monasteries], Grottaferrata, Vatican, etc.) they are certainly representative of the family, giving us the precise family profile—it is reflected in the Text without exception.

In the statements of evidence I have included the percentage of manuscript attestation for each variant, within either ( ) or [ ]. I have used ( ) for the evidence taken from *TuT*, which I take to be reasonably precise. For the variant sets that are not covered there I had to revert to von Soden and the apparatus of *N-A*²⁷, supplementing from other sources where possible (Scrivener and Tischendorf)—the percentages offered, I have used [ ] for these, are extrapolations based on a comparison of these sources.

I venture to predict, if complete collations ever become available, that for any non-Byzantine variants listed with 5 to 1% support (in my apparatus) the margin of error should not exceed ± 1%; for non-Byzantine variants listed with 10 to 6% support the margin of error should hardly exceed ± 3%; where there is some division among the Byzantine witnesses the margin of error should rarely exceed ± 15%. However, I guarantee the witness of Family 35. Please see the last footnote for Matthew for further information.

1 Thessalonians